

Hervé Hasquin, *Les «bleus» de la mémoire. Parcours d'un homme libre*, Brussel, Absolute Books, 371 pp., ISBN 978-2-930835-09-9

“Eigen lof stinkt”, zo luidt het gezegde. Historicus, vrijmetselaar en liberaal politicus Hervé Hasquin (°1942) had nooit de reputatie een bescheiden man te zijn. In zijn begin 2019 gepubliceerde, nogal oppervlakkige, soms hoogdravende en niet echt boeiende autobiografie *Les «bleus» de la mémoire* doet de emeritus

hoogleraar geschiedenis van de Universiteit Libre de Bruxelles (ULB), waar hij bovendien rector was en voorzitter van de raad van bestuur, er echter nog een ferme schep bovenop. Zelfkritiek, nochtans een basisprincipe van de historische methode, moet in de memoires van deze terecht gereputeerde en productieve historicus helaas met een vergrootglas worden gezocht. “*Individualiste de nature que j’ai toujours été*”, zo verklaart deze specialist van de geschiedenis van de 18de eeuw over zichzelf... Nog een ander voorbeeld van de zelfgenoegzaamheid van deze academische heer van stand en ‘*grand bourgeois*’ “*je m’étais entouré de personnalités fortes et brillantes*”...

Hasquin, die onder meer van 1999 tot 2004 ook minister-president was van de Franse gemeenschapsregering, presenteert zich in zijn herinneringen zoals van hem kon worden verwacht: als een fervent pleitbezorger van de (internationale) francophonie, de Wallo-Brux (indien mogelijk met een corridor over Vlaams grondgebied), de uitbreiding van het Brussels gewest met de zes faciliteitsgemeenten in de Brusselse rand en wat hij omschrijft als de rechten van de Franstaligen

in de Vlaamse periferie van de Belgische hoofdstad. Hoewel hij tot kort vóór zijn dertigste zelf militeerde in de socialistische beweging, gaat hij als zelfverklaarde “intellectuel libéral” en “democrate humaniste” fel tekeer tegen zowat iedereen die zich ‘links’ noemt of door hem als dusdanig wordt gecatalogeerd. De enige ironie in zijn boek reserveert hij voor zijn partijgenoten Louis en Charles Michel.

Niet beschroomd om Vlaanderen te beschuldigen van “*épuration technique*”, “*nationalisme agressif*” en “*purification culturelle*” en een vergelijking te maken met wat in Bosnië-Herzegovina gebeurde in de jaren 1990, spreekt hij van een Vlaamse “*croisade contre ma personne*” en van “*la tempête anti-Hasquin*”... “*Aucun cadeau n’était à attendre de la Flandre. Il faut lutter pied à pied... Une règle de conduite: ne pas se laisser intimider*”, zo licht hij zijn politieke strategie (van destijds) toe. Dat hij met dat alles vaak wordt weggezet als “*anti-flamand ou francophone rabique*”, blijft hem overigens verbazen...

Les “*bleus*” de *la mémoire* zegt veel over de persoon Hervé Hasquin en (de mentaliteit van) het francofoon Brussels milieu om en rond de ULB waartoe hij behoort, maar bevat verder nauwelijks (nieuwe) informatie van betekenis. Kortom: een gemiste kans en een goeddeels overbodig boek. Of nog: een boek van een belangrijk historicus, maar alerm minst een belangrijk historisch boek.

NICO VAN CAMPENHOUT